

prima instanță: G. Moscalciuc
instanța de apel: N. Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac

D E C I Z I E

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Tatiana Vieru,
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi,
	Iurie Bejenaru, Oleg Sternioală,

examinînd recursul declarat de Bogaci Victor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bogaci Victor și Bogaci Valentina împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2015, prin care apelul declarat de Bogaci Victor și Bogaci Valentina a fost respins și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 mai 2014,

c o n s t a ț ă:

La data de 19 februarie 2014, Bogaci Victor și Bogaci Valentina s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil.

În motivarea acțiunii Bogaci Victor și Bogaci Valentina au indicat că în perioada 2011 – 2012 s-au adresat cu cereri de chemare în judecată în conformitate cu Legea nr. 87 din 21.04.2011 împotriva Ministerului Finanțelor, la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (dosarele nr. nr. 2-8640/2012 - 2-8644/2012, 2-10171/12 - 2-10172/12).

Menționează reclamantii că Ministerul Finanțelor de nenumărate ori nu s-a prezentat în ședințele de judecată și nu a prezentat rapoartele necesare pentru examinarea dosarelor și astfel, abia la 16 octombrie 2012, au fost emise hotărâri pe dosarele civile nr. 2-8640/2012 - 2-8644/2012 prin care s-a constatat faptul încălcării

termenilor rezonabili de executare a hotărârilor judecătorești și au fost acordate compensații morale.

Sustine că deși, hotărârile au devenit definitive și executorii, chiar și irevocabile, prin deciziile Curții de Apel Chișinău și Curții Supreme de Justiție, până la acest moment nici una din hotărârile emise pe dosare nr. 2-8640/2012 - 2-8644/2012, 2-10171/12, nu au fost executate, încălcându-se art. 6 CEDO, art.120 din Constituția RM și art. 16 al CPC.

Solicită reclamanții, constatarea încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile cu nr. 2-8640/2012 - 2-8644/12 și a neexecutării hotărârilor judecătorești nr.2-8640/12 - nr.2-8644/12; nr.2-10171/12 în termen rezonabil, încasarea prejudiciului material și moral în sumă de 100000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 mai 2014, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2015, apelul declarat de Bogaci Victor și Bogaci Valentina a fost respins și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 06 aprilie 2015, Bogaci Victor a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2015 și hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 mai 2014.

În motivarea recursului, a invocat recurentul că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, instanța ierarhic inferioară încălcînd și aplicînd eronat normele de drept material și procedural. Instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a aprecia arbitrar probele, iar erorile comise au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Bogaci Victor întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2015, în partea în care s-a expus asupra încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil a dosarelor care îl vizează pe Bogaci Victor, nr. nr. 2-8644/2012 și 2-10171/12 și în această parte se remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Examinînd înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 13 ianuarie 2015 și remisă copia actului judecătoresc către părți, la 23 ianuarie 2015.

Colegiul sesizează că la materialele dosarului nu este anexat avizul de recepție al copiei deciziei instanței de apel, fiind imposibil de apreciat data comunicării actului. Totodată, reieșind din informația de pe adeverința completată de lucrătorul oficiului poștal (f.d. 196), se atestă că încă la 03 februarie 2015, recurentului nu-i era cunoscută decizia instanței, or acesta nu a fost găsit la locul de trai. Recurentul susține că a primit copia deciziei instanței de apel la 07 februarie 2015. Din motivele indicate, Colegiul consideră cererea de recurs, depusă în termen.

Din materialele dosarului se constată că Bogaci Victor și Bogaci Valentina, în perioada 2011 – 2012, s-au adresat cu mai multe cereri de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (dosarele nr. nr. 2-8640/2012; 2-8641/2012; 2-8642/2012; 2-8643/2012; 2-8644/2012; 2-10171/12 și 2-10172/12), cereri admise de către instanța de judecată și respectiv, constatată încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești.

Invocând că hotărârile judecătorești pe dosarele nr. nr. 2-8640/2012; 2-8641/2012; 2-8642/2012; 2-8643/2012; 2-8644/2012; 2-10171/12 și 2-10172/12, care au devenit definitive și irevocabile, nu au fost executate, precum și că pricinile civile pe dosarele nr. nr. 2-8640/2012; 2-8641/2012; 2-8642/2012; 2-8643/2012; 2-8644/2012 au fost examinate într-un termen mai mare de 3 luni, Bogaci Victor și Bogaci Valentina, la 19 februarie 2014, s-au adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Instanțele ierarhic inferioare au emis hotărârile respective.

Potrivit art. 430 lit. a) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs, părțile și alți participanți la proces.

Potrivit alin. (1) lit. b), g) și alin. (3) ale art. 437 Code de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă numele, denumirea, calitatea procesuală a recurentului sau a persoanei ale cărei interese le reprezintă, adresa lor; data declarării recursului și semnătura recurentului. În cazul când recursul este declarat prin reprezentant, la cererea de recurs se anexează și documentul, legalizat în modul stabilit, care atestă împuternicirile acestuia, în conformitate cu art. 81 Cod de procedură civilă, dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

Prin urmare, Colegiul reține că deși, pe cererea de recurs sunt indicați în calitate de recurenți atât Bogaci Victor, cât și Bogaci Valentina, cererea este semnată doar de primul. Vreo mențiune că Bogaci Victor ar reprezenta interesele inclusiv, ale Valentinei Bogaci, nu este și respectiv, se consideră că ultima nu a depus recurs.

Într-o astfel de situație, Colegiul va examina cererea de recurs doar în partea care îl vizează pe Bogaci Victor, adică doar în privința încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pe dosarele nr. nr. 2-8642/2012; 2-8643/2012; 2-8644/2012 și 2-10171/12.

Potrivit prevederilor art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate

în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

În temeiul normei precitate, Colegiul a apreciat hotărîrile instanțelor ierarhic inferioare, în partea acțiunii ce-l vizează pe reclamantul/recurentul Bogaci Victor, neîntemeiate din considerentele expuse mai jos.

Potrivit art. 373 alin. (1), (2), (4) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

De asemenea, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Concomitent, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărîrii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărîrii în întregul ei.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul, avînd în vedere articolul citat, consideră că instanțele ierarhic inferioare nu au examinat fondul cauzei, fapt ce impune casarea deciziei instanței de apel, în care s-a expus asupra încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil a dosarelor care îl vizează pe Bogaci Victor, nr. nr. 2-8644/2012 și 2-10171/12, cu remiterea pricinii, în partea casată, la rejudecare în aceeași instanță.

Astfel, reieșind din cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul/recurentul, Bogaci Victor, acesta invocă încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești pe dosarele nr. nr. 2-8642/2012; 2-8643/2012; 2-8644/2012; 2-10171/12, instanțele de judecată examinînd cererea doar în privința dosarelor nr. nr. 2-8644/2012 și 2-10171/12, dosarele nr. nr. 2-8642/2012 și 2-8643/2012 fiind omise.

Colegiul reține că recurentul, în cererea de chemare în judecată, nu a enumerat dosarele delimitîndu-le prin virgulă, dar prin cratimă, indicîndu-l doar pe primul și ultimul din șirul succesiv, și prezumînd că în acest interval sunt incluse și dosarele nr. nr. 2-8642/2012; 2-8643/2012.

Mai reține Colegiul că reclamantul a prezentat înscrisurile pertinente, care indubitabil susțin că acțiunea formulată la 19 februarie 2014 se referă inclusiv, la dosarele omise de instanțele ierarhic inferioare. (f.d. 13 - 19)

În contextul celor expuse, reieșind din prevederile menționate, precum și din prevederile art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul consideră că instanța de apel urmează să reexamineze prezentul litigiu în contextul celor învederate în prezenta decizie, or, din materialele dosarului este incontestabil faptul că acțiunea formulată de reclamantul/recurentul Bogaci Victor cuprinde dosarele nr. nr. 2-8642/2012; 2-8643/2012; 2-8644/2012 și 2-10171/12.

Astfel, avînd în vedere circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată în partea în care s-a expus asupra încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil a dosarelor care îl vizează pe Bogaci Victor, nr. nr. 2-8644/2012 și 2-10171/12, motiv pentru care admite recursul declarat de Bogaci Victor ca întemeiat, casează decizia instanței de apel în partea în care s-a expus asupra încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil a dosarelor care îl vizează pe Bogaci Victor, nr. nr. 2-8644/2012 și 2-10171/12, și în această parte trimite pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Bogaci Victor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bogaci Victor și Bogaci Valentina împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil, în partea în care Curtea de Apel Chișinău s-a expus asupra încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzelor civile și neexecutarea hotărîrilor judecătorești în termen rezonabil a dosarelor nr. nr. 2-8644/2012 și 2-10171/12, cu remiterea în această parte a pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2015, se menține.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală